

MAT102 ANALİZ II 2017-2018 YAZ DÖNEMİ FINAL SORU
4E ÇÖZÜMLERİ

1) $\sin^2(x,y) = \frac{1}{4}$ ile verilen $y=f(x)$ fonksiyonuna $(1, \pi/6)$ noktasında çizilen teğet doğrunun denklemini bulunuz.

Çözüm: $2 \sin(x,y) \cdot \cos(x,y) \cdot (y + x \cdot y') = 0$

$$m_T = \frac{dy}{dx} \Big|_{(1, \pi/6)} \Rightarrow 2 \cdot \sin \frac{\pi}{6} \cdot \cos \frac{\pi}{6} \cdot (\frac{\pi}{6} + y') = 0 \Rightarrow$$

$$2 \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot (\frac{\pi}{6} + y') = 0 \Rightarrow \frac{dy}{dx} \Big|_{(1, \pi/6)} = -\frac{\pi}{6} = m_T$$

Teğet doğru denklemini $y - \frac{\pi}{6} = -\frac{\pi}{6} \cdot (x - 1)$ dir.

2) Lagrange ve Rolle Teoremini ifade ediniz.

$$f(x) = \begin{cases} \frac{3}{\pi} \cdot \arcsin x, & 0 \leq x < \frac{1}{2} \\ 1 - x, & \frac{1}{2} \leq x \leq 1 \end{cases}$$

fonksiyonuna $[0,1]$ aralığında Rolle Teoremi uygulanabilir mi? ilgili c sayısını bulunuz.

Çözüm: $f(0) = \frac{3}{\pi} \cdot \arcsin 0 = 0$
 $f(1) = 1 - 1 = 0$

$$\lim_{x \rightarrow \frac{1}{2}^+} f(x) = \frac{1}{2}$$

$$\lim_{x \rightarrow \frac{1}{2}^-} \frac{3}{\pi} \cdot \arcsin x = \frac{3}{\pi} \cdot \frac{\pi}{6} = \frac{1}{2}$$

$$f(\frac{1}{2}) = \frac{1}{2} \Rightarrow f, \frac{1}{2} \text{ de süreklidir.}$$

$x \in [0, \frac{1}{2}]$ için $f(x) = \frac{3}{\pi} \arcsin x$ } sürekli,
 $x \in [\frac{1}{2}, 1]$ için $f(x) = 1 - x$

$f, (0,1)$ de türevli mi?

$x \in (0, \frac{1}{2})$ için $f(x) = \frac{3}{\pi} \arcsin x, f'(x) = \frac{3}{\pi} \cdot \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$) $1-x^2 > 0$ olmalı
 $x^2 < 1, -1 < x < 1, x \in (0, \frac{1}{2})$ türevli.

$x \in (\frac{1}{2}, 1)$ için $f(x) = 1 - x \Rightarrow f'(x) = -1$ türevli

$$f'(\frac{1}{2}^+) = \lim_{x \rightarrow \frac{1}{2}^+} \frac{f(x) - f(\frac{1}{2})}{x - \frac{1}{2}} = \lim_{x \rightarrow \frac{1}{2}^+} \frac{1 - x - \frac{1}{2}}{x - \frac{1}{2}} = \lim_{x \rightarrow \frac{1}{2}^+} \frac{\frac{1}{2} - x}{x - \frac{1}{2}} = -1 \Rightarrow f'(\frac{1}{2}^+) = -1$$

$$f'(\frac{1}{2}^-) = \lim_{x \rightarrow \frac{1}{2}^-} \frac{f(x) - f(\frac{1}{2})}{x - \frac{1}{2}} = \lim_{x \rightarrow \frac{1}{2}^-} \frac{\frac{3}{\pi} \arcsin x - \frac{1}{2}}{x - \frac{1}{2}} \stackrel{0}{=} \lim_{x \rightarrow \frac{1}{2}^-} \frac{\frac{3}{\pi} \cdot \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} - 0}{1} =$$

$$= \frac{3\pi}{\sqrt{1-\frac{1}{4}}} = \frac{3}{\pi} \cdot \frac{2}{\sqrt{3}} = \frac{2\sqrt{3}}{\pi} \quad -1 \neq \frac{2\sqrt{3}}{\pi} \quad f'(\frac{1}{2}) \text{ yok}$$

Rolle Teo. uygulanamaz.

③ $f(x) = \frac{1}{25-4x^2}$ fonksiyonunun değerimini inceleyip, grafiğini çizim.

Görevi: $25-4x^2 = 0 \Rightarrow x = -\frac{5}{2}, x = \frac{5}{2}$ $D_f = \mathbb{R} - \left\{ -\frac{5}{2}, \frac{5}{2} \right\}$

$x=0 \Rightarrow y = \frac{1}{25}, y=0$ olamaz.

x	$-\frac{5}{2}$	$\frac{5}{2}$
$25-4x^2$	$-$	$+$

$\lim_{x \rightarrow \frac{5}{2}^+} \frac{1}{25-4x^2} = -\infty, \lim_{x \rightarrow \frac{5}{2}^-} \frac{1}{25-4x^2} = +\infty$

$\lim_{x \rightarrow \frac{5}{2}^-} \frac{1}{25-4x^2} = +\infty, \lim_{x \rightarrow -\frac{5}{2}^+} \frac{1}{25-4x^2} = -\infty$

$x = \pm \frac{5}{2}$ dikey asimp.

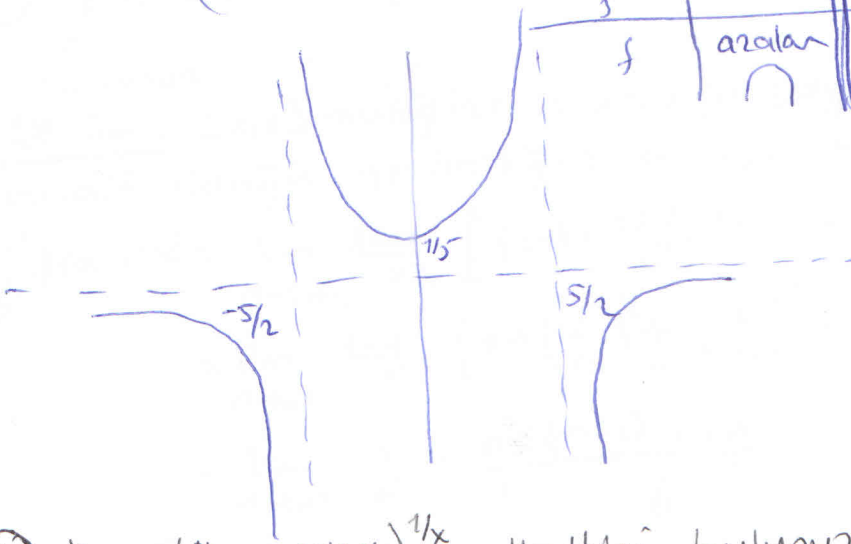
$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{25-4x^2} = 0$ $y=0$ yatay asimp.

$x > 0 \Rightarrow f'(x) > 0$
 $x < 0 \Rightarrow f'(x) < 0$

$f'(x) = -\frac{1}{(25-4x^2)^2} \cdot (-8x) = \frac{8x}{(25-4x^2)^2}$

$f''(x) = \frac{96x^2 + 200}{(25-4x^2)^3}$

x	$+\infty$	$-\frac{5}{2}$	0	$\frac{5}{2}$	$+\infty$
f'	$-$	0	0	$+$	$+$
f''	$-$	$+$	$+$	$+$	$-$
f	azalan	azalan	artan	artan	artan

④ $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{\pi}{2} - \arctan x \right)^{1/x}$ limitini bulunuz.

$\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{\pi}{2} - \arctan x \right)^{1/x} = 0^0, y = \left(\frac{\pi}{2} - \arctan x \right)^{1/x} \Rightarrow \ln y = \frac{1}{x} \ln \left(\frac{\pi}{2} - \arctan x \right)$

$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln y = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{x} \ln \left(\frac{\pi}{2} - \arctan x \right) \stackrel{0/0}{=} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{\frac{\pi}{2} - \arctan x} \cdot \frac{-1}{1+x^2}}{1} =$

$= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{\frac{\pi}{2} - \arctan x} \cdot \frac{1}{\sqrt{1+x^2}} = - \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{\frac{\pi}{2} - \arctan x} \stackrel{0/0}{=}$

$= - \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-\frac{1}{(1+x^2)^2} \cdot 2x}{-\frac{1}{1+x^2}} = - \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x}{1+x^2} = 0 \Rightarrow \ln \lim y = 0$
 $\lim_{x \rightarrow \infty} y = e^0 = 1.$

$$\textcircled{5} \int \frac{\cos x \, dx}{2+2\sin x-2\cos x} = ?$$

Çözüm: $t = \tan \frac{x}{2}$

$$\int \frac{\cos x \, dx}{2+2\sin x-2\cos x} = \int \frac{\frac{1-t^2}{1+t^2} \cdot \frac{2 \, dt}{1+t^2}}{2 + \frac{4t}{1+t^2} - 2 \cdot \frac{1-t^2}{1+t^2}} = 2 \cdot \int \frac{(1-t^2)}{(1+t^2)(4t^2+4t)} \, dt =$$

$$= \frac{1}{2} \int \frac{(1-t) \, dt}{t \cdot (1+t^2)} = \frac{1}{2} \int \left(\frac{A}{t} + \frac{Bt+C}{1+t^2} \right) \, dt = \frac{1}{2} \int \left(\frac{1}{t} - \frac{t+1}{1+t^2} \right) \, dt$$

$$= \frac{1}{2} \ln|t| - \frac{1}{4} \int \frac{2t \, dt}{1+t^2} - \frac{1}{2} \int \frac{dt}{1+t^2} =$$

$$= \frac{1}{2} \ln|t| - \frac{1}{4} \ln(1+t^2) - \frac{1}{2} \arctan t + C$$

$$= \frac{1}{2} \ln \left| \tan \frac{x}{2} \right| - \frac{1}{4} \ln(1 + \tan^2 \frac{x}{2}) - \frac{1}{2} \arctan \left(\tan \frac{x}{2} \right) + C$$

$\textcircled{6} \int_0^1 x^2 \, dx$ integralini belirli integral tanımını kullanarak bulunur.

Çözüm: $[0,1]$ aralığını n eşit parçaya bölelim, t_i nokta-sını ait olduğu alt aralığın sol uç noktası olarak alalım.

$$\int_0^1 f(x) \, dx = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1-0}{n} \left[f(0) + f\left(\frac{1}{n}\right) + \dots + f\left(\frac{n-1}{n}\right) \right]$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1-0}{n} \left[0 + \left(\frac{1}{n}\right)^2 + \left(\frac{2}{n}\right)^2 + \dots + \left(\frac{n-1}{n}\right)^2 \right]$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^2} \cdot \frac{n \cdot (n-1) \cdot (2n-1)}{6} = \frac{1}{3}$$

$\textcircled{7} \int_0^{\ln 5} \frac{e^x \sqrt{e^x-1}}{e^x+3} \, dx = ?$ $e^x-1 = u^2$, $e^x dx = 2u \, du$,
 $x=0 \Rightarrow e^0-1 = u^2 \Rightarrow u=0$
 $x=\ln 5 \Rightarrow e^{\ln 5}-1 = u^2 \Rightarrow 5-1 = u^2$, $u=2$.

$$\int_0^{\ln 5} \frac{e^x \sqrt{e^x-1}}{e^x+3} \, dx = \int_0^2 \frac{2u \cdot u}{u^2+4} \, du = 2 \cdot \int_0^2 \frac{u^2}{u^2+4} \, du = 2 \cdot \int_0^2 \frac{u^2+4-u}{u^2+4} \, du =$$

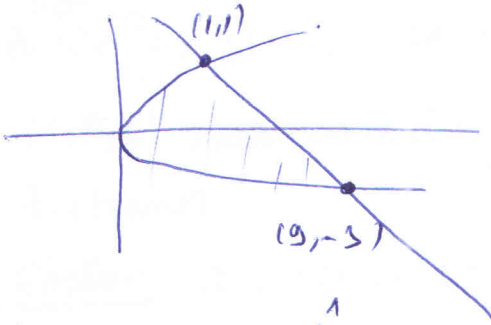
$$= 2 \cdot \int_0^2 du - 2 \cdot \int_0^2 \frac{1}{u^2+4} \, du = 2u \Big|_0^2 - 2 \cdot \frac{1}{2} \arctan \frac{u}{2} \Big|_0^2$$

$$= 2(2-0) - \arctan 1 + \arctan 0 = 4 - \arctan 1 + \arctan 0$$

$$= 4 - \pi$$

8) $x=y^2$, $x=3-2y$ tarafından sınırlanan bölgenin alanını bulunuz.

Çözüm:

$$y^2 = 3 - 2y \Rightarrow y^2 + 2y - 3 = 0$$

$$y = 1, y = -3$$

$$x = 1, x = 9$$

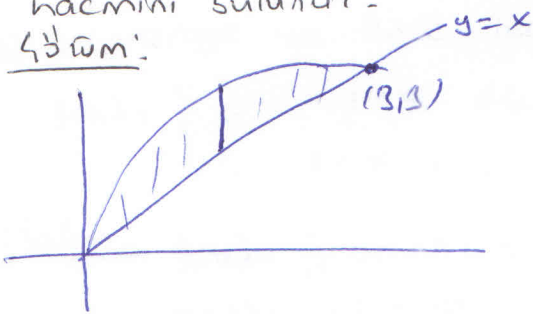
$$(1,1), (9,-3)$$

$$A = \int_{-3}^1 [(3-2y) - y^2] dy = \frac{32}{3} \text{ br}^2.$$

İkinci yol: $A = \int_1^9 [f(x) - (-f(x))] dx + \int_1^9 [\frac{1}{2}(3-x) - (-f(x))] dx = \frac{32}{3} \text{ br}^2$

9) $y=4x-x^2$ parabolü ve $y=x$ doğrusu tarafından sınırlanan bölgenin y -ekseni etrafında döndürülmesiyle oluşan cismin hacmini bulunuz.

Çözüm:

$$V = 2\pi \int_0^3 x \cdot [(4x-x^2) - x] dx =$$

$$= 2\pi \int_0^3 (3x^2 - x^3) dx = \frac{27}{2} \pi$$

10) $\int_0^{x^2} f(t) dt = x \cdot \cos \pi x$, $x \geq 0$ ise $f(4) = ?$

$$\frac{d}{dx} \left(\int_0^{x^2} f(t) dt \right) = \frac{d}{dx} (x \cos \pi x)$$

$$2x \cdot f(x^2) = \cos \pi x - x \pi \sin \pi x$$

$f(4)$ için $x=2$ yazılmalı

$$2 \cdot 2 \cdot f(2^2) = \cos 2\pi - 2\pi \sin 2\pi \Rightarrow f(4) = 1/4.$$